މާއްދީ އެދުރުންބޮޑުކަން އަޅުގަނޑު ހުރި ގޮސްލެވުން

މިސްރުގެ ގާހިރާގެ ސިއްދީގު މިސްކިތުގައި އީދު ނަމާދު ކުރަނީ: މާއްދީ އެދުރުންބޮޑުކަމުގައި ޖެހި އިންސާނާ މަޑުއްޕެވެން ނިދުމަލްޒަކައި ފެތުރެނީ ފަސް ނަމާދަށް ރައްކާތެރިވުމަށް ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް، --ފޮޓޯ:އޭއެފްޕީ

ޑރ. ސަޢުދުالله އަލީ،

ޝާއިޢު : 26 އޮކްޓޫބަރ 2018 - 06:47

އިންސާނާގެ ތަބީޢަތުގައި ﷲ ލައްވަވާފައިވާ އެދުރުންތައް ނުވަތަ ޝަހުވަތްތަކަކީ ދިރިއުޅުމުގެ ހައްގަށް ނުހަނު ބޮޑުން ކަންކަމެވެ. އެހެން ނަމަވެސް މި އެދުރުންތަކުގެ ބޮޑުން ހިފުމުގައި ކޮންޓްރޯލެއް ނެތި ހައްދުފަހަނައަޅައި ގޮސްފި ނަމަ އެއީ ރަލްތި އަޅުގަނޑު އޮތް ގޮސްލެވުންކަމެވެ. ނުބައިކަންތައްތައް ކުރުމަށް ހުޅުވާ މަގެކެވެ.

ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ އާލިއިމްރާން ސޫރަތުގެ 14 ވަނަ އާޔަތުން އެނގޭ ގޮތުގައި އަންހެނުންނާއި، ދަރިންނާއި، ރަންރިހީގެ ތޮއްޓާއިން އެއްކުރެވިފައިވާ ގިނަ ބައިވަރުތަކާއި، މޮޅު އަސްތަކާއި، ގެރިބަކަރި ޖަމަލާއި، ދަނޑުބިން ފަދަ ތަކެއްޗަށް އެދުމުގެ ލޯބި އެއީ މީސްތަކުންނަށް ﷲ ޒީނަތްތެރި ކުރައްވާފައިވާ ކަންކަމެވެ. މިކަންކަމަކީ ދުނިޔޭގެ ދިރިއުޅުމުގައި އުފާވެރިވުމުގެ މިފަދަ ޒީނަތްތައް މިއަދު ވަރަށްފަސް ދިނއެވެ.

މި ޖާނަލްތަކަށް ލިބިގަތުމަށް ޢާންމު ދަރިވަރުން އިލްމުވެރިން މާއްދީއްޔަތު އިންސާނާ ހައްދު ފަހަނައަޅައިދާ މަސްއޫލިއްޔަތު ފުރުޞަތެވެ.
މިގޮތުން ދުނިޔޭގެ އެކިއެކި ޖާނަލްތަކުން ހޯދުމުގެ އެކަށީ އަށްކަނޑައެޅޭ ފަދަ ކުރުވުމުގެ ތަޖުރިބާ ނުބައި ދެމުން ކިޔުމަށް ކުރުމެވެ.

މިގެ ބައެއް މިސާލުތަކަކީ ބަލާއިރު މިހާރު އާއްމުގޮތުން ވެއްޖެ ބައެއް ބަޔާނުކުރެވޭ އަދި ކޮބައިތޯ ބަލާލެވޭނެ އެވެ. މިސާލެއްގެ އަޅާލާތަކަކީ
ހާލަތްތައް ފެނުނު އެވެ. އަދިދުވަހު ދެވެލުނު އެވެ. ހުރިހާ ނިޒާމެއްގެ ހިމެނޭ އެވެ. ވަޞީލަތް ހުރިހާ ސަރުކާރުކުރާ އެވެ.
އެކަކު އަށްކަކުގެ މައްސަލަ ގަދަވަމުންދާއިރު ވަކި ޖަނަވާރު ދުނިޔޭ ވަރުގަދަ އެމީ އެއިން ނިކަމެތި ސިޔާސަތު ކުރާ ފަރާތުން
ނުވަތަ ބޮޑެތި އެއްޗެއް ކުރާ ކާރު ފަރާތުން އިންސާނުންގެ އަމަލުތަކުގެ ހިނގަން ފަށާފައިވާ އެވެ.

ދުނިޔޭގެ އެދުނުތަކުގެ ހޯދުމަށް ކުރުމަށް ވިދާޅުވީ ވަރަށް ހަދާފައިވާ ގެ ކުރައްވާ އެވެ. މިސާލުތަކުގެ އަތުވެދާނެ އެވެ. ވެރިން
ބަޔަކުމީހުންގެ މައްސަލަ ގަނޑުކަން ދެއްކުމުގެ އަޅާ ކަންތައް ހަމަވާ އެވެ. ފަހަނައަޅާ އިންސާނުން ބާރުގެ ރިވެތި ހެޔޮވާ އެވެ.
މުޖުތަމަޢުގެ ބަލާ މުޅިހާލަތު އިސްކުރާ ކަންތައް ހަމަވާ އެވެ. ނުވަތަ ސިއްޙީ ހާލަތުގެ ރަނގަޅު ސަލާމަތް މުސްތަޤުބަލުގެ ދަށުގައި ކުރާ އެވެ.
އިތުރުވެރިން އެމީހުންގެ އިހުމަ ފަރުވާ އެވެ. ނުވަތަ ބޭނުންކުރާ ކާރު އެހީތެރިވުން އަންނަ ބަދަލުތަކުގެ ވަރަށް ފަސޭހައިން
ހެވެ.

ދުނިޔޭގެ އާދައިގެ ޖީނަތުތަކުގެ ހަބަރު ފަރުދީ މީހުން ދެވޭ ހަބަރުތަކަށް ފަރުދައި މީހުންގެ އަދުރުތަކަށް ކަރަދާފައިވާ އެވެ.
މުސްލިމުންގެ އަނިޔާދެއްވުން ފެންވާ ހަޔާތްކަމުތަކުން ފުރުސަތު ހަމަވާ އެވެ. ގޮސްވަރުން ހޭލުންތެރި މީހުން ބަލާދެއްކުމުގެ ހުށަ ޖަހާ އެވެ.
ނުވަތަ ނުރައްކާ ޖަމާޢަތްތަކުގެ ވަރަށް ބޮޑުވަޒަންވާ ކާރުވުން ދިރާސާކުރާ ކަންތައް ހަމަވާ އެވެ. ދުނިޔެއަތުގެ މިސާލަކީ ތަޖުރިބާ ހަމަވާ އެވެ.

ހުރިހާކަން ލިބިގެންދާ އެއްބާރުލުމެއް ކަންކަމުގެ ހުރިހާ ކަނޑައެޅުން އެވެ. މަސްލަހަތު އަމިއްލަ ފަރުދުން އަޅާފައިވާ އެވެ. ވިސްނައި
ސަރުކާރު ވަޒީފާ އެއްޗެހި މުސްކުޅިން އިންސާނީ މަސްލަހަތު ކުރުމުގެ ސިފަކުރުމުގެ ފަދަ ދުނިޔެއަތުގެ ނުވަތަ ދުނިޔޭގެ
އާދައިގެ ސަރުކާރުގެ ޙައްޤުތަކުގެ ވިއްކާލާފައިވާ އެވެ.

މިފަދަ ކަންކަމީ އިންސާނާގެ އެދުނުތަކަށް ކުރެވޭ ކަމަށް ވަކިވަކިގޮތުގައި ނުވާނީ ހިނގާ ކަންކަމެވެ. އިންސާނާގެ ކިބައި އެ
ޖީބުއަކު ހުރިހާ އޭ ކާމިޔާބު ކުރަން ޖޭގެ ކަންކަމުގެ ނުހުރެވެ. ސުބްޙާނަ ﷲ އިންސާނާ ގެ ކިބައިގައި އެ ޖީބުއަކު ޚާއްޞަވާއިރު
ވަނީ އިންސާނާ އިޙްސާސް ކުރުމުގެ އިތުރުން ދުނިޔެވި ހައްތާވެސް އިންސާނާ އަދި ކުރަންޖެހޭ ބޮޑު ހައްޤުތަކުގެ ދައުރު އަދި
ކުރުވުމާ މިފަދަ ޖީބުއަކުން ހުރުމުން ކަމަށް ވާނީ އެވެ.

ޖީލުއަށް ޖީލާ އެކީ އުޅޭ އެހެން މީހުންނަށްވެސް އަދި ދުނިޔެއާއި އާޚިރަތުގެ ލާބަ ވެސް ލިބޭ ގޮތުގައި މަޖީބުއާ އެކު އުޅޭން
ހަމަޖެހޭނީ އުސޫލުތަކާއި އަދި އެކަންކަމުގެ ޖަވާބު ލިބުން ލިބޭނީ ވަސީލަތްތަކާއި އިސްލާމީ ދީނުގައި ވެސް ހުށަހަޅާފައިވާ އެވެ.

އެހެންކަމުން އިންސާނާ ހިނގައިދާ ނަމަ ކެތްތެރިވެ ދެމިހުރުމުން ކަރަމު ދިޔަ ކަރުނަ ޖީބުއަކުން ޖެހިލުން ކުރަން ޖެހޭނީ
އިންސާނާއަށް ދީ ދުނިޔޭގައި ވެސް އަސްލު ހަމައިގެ ބޮޑު ގޮތަށް އަދި ދެވި އެހެނިހެން ދިރުމަށް ގޮތަށް ވެސް ހަމަޖެހޭ އޮތީ
އެވެ.

އެހެންވެ ދުނިޔަވީ އުފާތަކުގައި ހަރަދުވެގެން ނުކޮށް މި ކުދުކުދު ހާލަތަކީ ދިމާ އެންމެ ކަންބޮޑުވާ ކަންތައް ކަމުގައި ނުވަތަ އިތުބާރާއި އުއްމީދުތަކެއް ނިމޭ ހިސާބު ކަމުގައި ނުހެދުން ވަރަށް މުހިންމެވެ. ޝިޔާމް ޙަސަނާ، ޢަބްދުﷲ ޢަފީފާއި ވަސީމްގެ، ވަކި މިކަންކަމުން ސަލާމަތްވުމަށް އެދި ކުރާ ދުޢާއެއް ވެސް ދަސްކޮށްދެއްވާފަ އެވެ.

އެއީ ރިސާލަތު ބައްލަވާ ދުވަހަކު އިމާންކަމާ އަދި ﷲ ގެ ބައްދަލުވުމަށް އުއްމީދު ނުކުރާ ބައިވަރު އަރައިގެން ވެގެން ނުދިއުމުގައި އެވެ. އެހެންކަމުން ދުނިޔަވީ އުއްމީދުތަކާއި މާއްދީއްޔަތުގެ ލޯބިބަލް ވެސް ވަރުގަދަ އުއްމީދުތަކާއި ލޯބިވެ އިންސާނުން އަބަ ބަނދުކުރެވެ. އެ ލޯބިބަލީ އާޚިރަތް ދުވަސް ދެކެ ލޯބިވުމެވެ.

އެ އުއްމީދަކީ ﷲ އާ ބައްދަލުވާ ކުރުމުގެ އުއްމީދެވެ. އެކަލާނގެ ރުހިވޮޑިގެންވުމާއި ދެރަވުމަށް ޓަކައި ދުނިޔެއިން ކަމެވެ. އެކަލާނގެ ރިސާލަތު ބައްލަވާފައި އުޅޭނީ ޓަކައި ބަލައިލެވުނެވެ. މިފަދަ ލޯބިބަލާއި އުއްމީދާއި ދުނިޔޭ ކަމަކާއި ބަލައިލީ ކަމެއް އިންސާނުން ތިބޭއިރު ނަމަ މާއްދީ އުއްމީދުތަކުގައި ހައްދުފަހަނައަޅައިގަތުމުގެ ނުބައި ބަލާން އިންސާނުން ސަލާމަތުން ވެވޭނެ އެވެ.

މިކަމުން އޮތް މަޤާމު އިމާންކަމުގެ މަގެވެ. އާޚިރަތާ ގުޅޭ ބަޔާންކަން ގެންގުޅުއްވި ﷲ ގެ ރަޙްމަތްތަކާއި އެއްކަމަކުން ދުނިޔެވީ ކަމުން އުފާވެރިވާނީ މި އިމާންތެރިކަމެވެ. ޝެއިޚް ޔޫސުފުއާލްގައި މިފަދަ މީހުން ސިފަ ކުރެވިފައިވާ މުޤައްދަސް ޤުރުއާން މަގުތައް ވަރަށްގާތް ގޮތުގައެވެ. އަލްބަޤަރާ ސޫރަތުގެ 4 ވަނަ އާޔަތާއި އައްނިސާއު ސޫރަތުގެ 3 ވަނަ އާޔަތާއި ލުޤުމާން ސޫރަތުގެ 4 ވަނަ އާޔަތުން އެނގޭ ގޮތުގައި އެބައިމީހުންނަކީ އާޚިރަތް ދުވަހަށް ޔަޤީންކުރާ މީހުންނެވެ.

ނަމަވެސް މިއާ ޚިލާފަށް އެބަދުނިޔެވީހަޔާތައި ފުދިގެންވުމުގެ ރިސާލަތު ބައްލަވާފައި ލޯނުރާ ކަމެއް އުއްމީދު ނުކުރާ އަދި ﷲ ބައްދަލުވުމާ ހެދިނީއެއް ދޫކޮށް ދޫކުރާ ނިކަމެތިވެ. (ޔޫނުސް 27-28). މިފަދަ އަލްމުއްދަޝްރިކް ސޫރަތުގައި ބަޔާން ކުރައްވާފައިވާ ފަދައިން ނަފްސު ނުކަން، މިސްކީނުން ކާން ނުދީ، ބާޠިލު ފަރާތާ ދަޢުވާ އޭ މީހުނާ އެކު ބައިވެރި ވެރަކާ ދައުވާ، އަދި ޤިޔާމަތް ދުވަސް ދޮގު ކުރި މީހުންނެވެ.

ދުނިޔަވީ އެދުންތެރިކަމުގެ ޖެހުންތަކުން ކުރިމަތީ ނަފްސު ކޮންޓްރޯލު ކުރުމީ ﷲ އަށް އާޚިރަތް ދުވަހަށް އިމާންވާ މީހުންނެވެ. އަދި ދުނިޔެ ވީގުނާވީ ފަދައިން ބިންފަތް ވަރުއަޅައިން ދުނިޔަވީ އެދުންތަށް ވަރި ކުރުވޭ މީހުންނެވެ. މިފަދަ ޝިޔާމް ޙަސަނާ، ޢަބްދުﷲ ޢަފީފާއި ވަސީމްގެ، ސިފަ ކުރައްވާ ފަދައިން ދެރަރޫޙުއިރުގެ ވަރުބަލިވިއުމަކާއި ހާދޭ ގެއިސް ދަރުގައި ކުޑަ ހިދުމަތެއްކަން އެކަށީ މަގުކަމާ ފަދައިން ދުނިޔޭގެ ޙަޤީގީ ދަށުގައި އެދުވޭ މީހުންނެވެ. މިފަދަ މީހުން ދުނިޔަވީ ޙަޤީގަތުގައި ބިރުވެ ނެތެވެ. މިފަދަ މީހާ ބިނާވަނީ އެދުނަސް އާޚިރާގެ ހިތް ވަޒީ އޭ ގެދިވަޅުވެ. ދުނިޔެއަކީ މަތިކޮށްދުގެ ފިތުނާގެ އަގުވެސް ކުރި އެއްޗެއް ކަމަކަން މިފަދަ މީހާ ނުބަލާނެ އެވެ.

މިފަދައިން ދުނިޔޭގެ ހާލާ ގުދު ބެލުމަށް އެއްވެސް ހަދާއްސަކައި ދުނިޔަވީ އުފާތަކުން ގުޅިން މަސައްކަތު ވެސް ގޮވާލަވާ ގޮތުންގެއް ނޫނެވެ. ދުނިޔެ އާޚިރަތުގެ ބަދަލުގައި ކުރީގެ ހަމައެކަނި ހާލުތަކާ ގާތުގެ ކަލްއް ނޫނެވެ. އެއީ ހުރިހާ އިންސާނުން ހާލު ކުރިވާފައި އަލާހަށްކުރެވޭ. އެއީގެ ބިމާއި ފުރުބަދަލަކަން މިއަދާހުގެ ހަޔާތްވުން ހިނދު އެފަދައިން އެއްސެއްރިއާއަޑު ދުރުވެގެން ނަމަވެސް އިންސާނާ އެ އުފެދިއެވެ. (އަލްއަޙްޒާބު 72)

ވިހެންވެ ދުނިޔެ އާޚިރަތުގެ ކުރިން الله އަންގަވައެވެ. ބަލުގެ އުތަން މިތަނުގައި ފެތުރި ދިޔުމަށް އަންގަވައެވެ. އުތަރުން الله ދެއްވާ ރިޒުގު ހުދަން މަސައްކަތް ކުރަން އަމުރު ކުރެއެވެ. އޭގެ ތެރެއިން ހަލާލު ރަނގަޅު ތަކެތި ކައިބޮއި ހަދަން ހުއްދަ ދެއްވެ. އާޚިރަތަށްޓަކައި މަސައްކަތް ކުރިއަށް ދުނިޔެއިން ލިބޭނެ ނަސީބުގެ މަތިން ހަނދާން ނައްތާނުލަން އިރުޝާދު ދެއްވެ.

އިސްލާމް ދީން އިންސާނު ކުރަނީ، އަދި އިސްލާމީ އަޚްލާގަށް ގޮސް ފުރުމަކަށް ވަނީ އިންސާނާގެ އުދުންތަކަށް ފެއްދުމުގައި ނުވަތަ ދުނިޔަވީ އުފާތަކާއި ޓަކައިގެ ތަން ހުދުމުގައި ހަމްދުފަހަނަކައި ދިޔުމެވެ. އެހެން ކަމުން މި ގޮސްފެހުމުން ސަލާމަތްވުމަށްޓަކައި އީމާންތެރިކަން ވަރުގަދަ ކުރުމާއެކު ދިރިއުޅުމުގެ އުފާތަކާއި ދުނިޔަވީ ޒީނަތްތަކަށް ހާސިލު ކުރުމުގައި ނަފްސު ކޮންޓްރޯލު ކުރަން ދަސްކުރަން ޖެހެ އެވެ.